*Regionledningskontoret*
Peter Karnung

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-02-23

KRN 2026-0012

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

# Yttrande över betänkandet Snabbare bredband i hela landet – åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur (SOU 2025:110)

## Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

> Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Finansdepartementet över betänkandet Snabbare bredband i hela landet – åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur (SOU 2025:110).

## Sammanfattning

Finansdepartementet har remitterat betänkandet *Snabbare bredband i hela landet – åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur (SOU 2025:110)*, till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

Gigabitinfrastrukturakten (GIA), som antogs 2024, ersätter EU:s tidigare utbyggnadsdirektiv och syftar till att påskynda och effektivisera utbyggnaden av digital infrastruktur med mycket hög kapacitet, såsom fiber och 5G. Förordningen är direkt tillämplig och innebär skärpta krav på samordning, transparens och tillgång till befintlig fysisk infrastruktur, kortare tillståndsprocesser samt tydligare former för tvistlösning. Utredningen har analyserat hur GIA ska tillämpas i svensk rätt, hur nationell lagstiftning ska anpassas och var Sverige kan göra undantag, med målet att undvika dubbelreglering och säkerställa ett effektivt genomförande. Utredningen föreslår att Post- och telestyrelsen (PTS) ges en central roll som ansvarig för informationspunkt, tvistlösning och tillsyn samt att Sverige avviker från tyst godkännande till förmån för skadestånd vid försenade tillstånd.

Region Stockholm bedömer att förordningen kan bidra till en mer effektiv utbyggnad av digital infrastruktur genom ökad transparens, bättre samordning och tydligare processer. Region Stockholm ser dock risker med förslaget att avstå från tyst godkännande, då detta kan minska incitamenten för effektiv handläggning. Mot denna bakgrund föreslås att handläggningstider följs upp och synliggörs. Region Stockholm lyfter även vikten av rimlig

prissättning vid inplacering av mobil infrastruktur och betonar PTS centrala roll i att säkerställa att kostnader står i proportion till den faktiska olägenheten för fastighetsägare.

**Bakgrund**
Finansdepartementet har remitterat betänkandet *Snabbare bredband i hela landet – åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur (SOU 2025:110)*, till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

EU-kommissionen har länge arbetat för digitalisering i Europa. 2010 presenterades en digital agenda med ett utbyggnadsdirektiv för kostnadseffektiv utbyggnad. 2021 ersattes den av strategin för det digitala decenniet, som konstaterade att direktivets åtgärder hjälpt men inte räcker. Direktivet behöver stärkas och anpassas för fiber och 5G, vilket nu görs genom Gigabitinfrastrukturakten (GIA), antagen i Europaparlamentet i april 2024, som ersätter utbyggnadsdirektivet.

I betänkandet föreslås hur Sverige ska anpassa sin lagstiftning till GIA, hur förordningen ska tillämpas i svenska förvaltnings- och tillståndsprocesser och var Sverige kan och bör göra undantag till förordningen. Syftet är att undvika dubbelreglering, skapa tydlighet för berörda aktörer och säkerställa ett effektivt genomförande.

GIA ska förenkla och snabba upp utbyggnaden av digital infrastruktur med hög kapacitet. Förordningen är direkt tillämplig och syftar till lägre kostnader, kortare ledtider och bättre samordning än tidigare regler. Den omfattar fler aktörer, inklusive kommuner, regioner och statliga myndigheter, som får en tydligare roll i bredbandsutbyggnaden.

*Tillgång och samordning av infrastruktur*
GIA stärker rätten till befintlig fysisk infrastruktur för att minska nyanläggning och kostnader. Samordning med andra bygg- och anläggningsprojekt betonas för att minska störningar och effektivisera utbyggnaden. Nya och större renoverade byggnader ska vara förberedda för fiber.

*Tidsramar och tvistlösning*
Tillståndsbeslut ska fattas inom fyra månader, med tyst godkännande eller skadestånd vid försening. Tyst godkännande innebär att en aktörs ansökan anses vara godkänd om tillstånds-myndigheten inte hinner svara inom tidsramen. Tydligare och snabbare tvistlösning ska underlättas.

*Transparens och informationshantering*
Kraven på transparens skärps. Information om infrastruktur och planerade projekt ska vara digitalt tillgänglig. En central informationspunkt ska samla relevant data för att förenkla planering och samordning mellan aktörer.

Utredningen föreslår att Post- och telestyrelsen får en central roll i att möjliggöra en effektivare bredbandsutbyggnad. Myndigheten blir ansvarig för den centrala informationspunkten som ska inrättas, agerar nationellt tvistlösningsorgan och tillsynsmyndighet. PTS får även föreskriftsrätt och avgiftsansvar kopplat till de åtgärder GIA-implementeringen leder till. Utredningen föreslår att Sverige utnyttjar möjligheten att avvika från tyst godkännande, men att operatörer ges rätt till skadestånd om tidsramarna inte hålls.

Region Stockholm lämnar synpunkter på de konsekvenser betänkandets förslag kan få för länets digitalisering och organisationens interna verksamheter. Region Stockholm lämnar däremot inte synpunkter på enskilda lagförslag eller lagtekniska ändringar.  Yttrandet har stämts av internt med Locum.

**Region Stockholms yttrande**
Region Stockholm ser att implementeringen av förordningen kan leda till en effektivare utbyggnad av anslutningar med mycket hög kapacitet. Ökad transparens och krav på samordning tillsammans med en centraliserad informationspunkt kan ge positiva effekter i form av effektivare utbyggnad. Ett ökat samnyttjande av befintlig infrastruktur är också positivt ur ett hållbarhetsperspektiv. Region Stockholm ser dock risker med att känsliga data samlas på en och samma plats. Detta har Region Stockholm lyft tidigare när förordningen var på remiss (KRN 2023-0125). Vidare konstaterar Region Stockholm att ett undantag från tyst godkännande minskar myndigheters incitament att effektivisera och tillföra resurser till viktiga funktioner inom tillståndsprocesser. Om avsteget blir verklighet föreslår Region Stockholm att statistik på handläggningstider för tillståndsprocessen förs och synliggörs. Det kompletterar skadeståndsmöjligheten som operatörer får och kan leda till att myndigheter tillsätter ytterligare resurser.

Kostnaderna för att inplacera mobil utrustning ökar för mobiloperatörer och ansvariga för mobil infrastruktur. Höga kostnader riskerar att hindra inplaceringen och i förlängningen digitaliseringen av samhället. Region Stockholm anser att det är positivt att utredningen poängterar att prissättningen ska vara rättvis och omfattas av rimliga villkor. Region

Stockholm konstaterar vidare att PTS får en viktig roll i att säkerställa att så blir fallet och förväntar sig därmed att PTS axlar den rollen på ett tillfredsställande sätt. Kostnaden behöver även stå i paritet med den olägenhet som en inplacering innebär för en fastighetsägare, till exempel krav på ledsagning av en reparatör, men inte vara oskäligt hög.

Region Stockholm är generellt positiva till att mobil utrustning ska kunna inplaceras på sjukhusområden och då i första hand i befintliga nät för inomhustäckning. Det krävs dock en konstruktiv och effektiv dialog mellan fastighetsägare och aktören för att identifiera lämpliga ytor. Fastighetsägaren behöver dessutom ha flexibilitet i avtal för underhåll och investeringar samt, vid samhällskritisk verksamhet, kunna avstå placering av säkerhetsskäl och i stället gemensamt söka alternativa lösningar.

**Ekonomiska konsekvenser**
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Martin Påhlman
Enhetschef, klimat

**Beslutsunderlag**
1. Sammanfattning av Snabbare bredband i hela landet – åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur (SOU:2025:110)

**Beslutsexpediering**
1. Finansdepartementet

Godkänd av Anton Västberg, 2026-02-23